

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ

2025 ж. қаңтар-қыркүйек айларына қаржылық есептілік

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Қаржылық жағдай туралы есеп

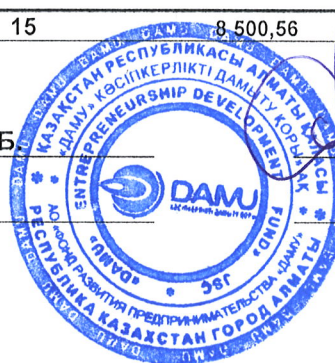
(мың қазақстандық теңгемен)	Ескер.	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және олардың баламалары	4	218,438,242	124,564,933
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	5	303,943,915	274,623,515
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек		100,436	55,643
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	6	414,806	668,723
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	7	5,399,746	7,503,801
Негізгі құралдар		2,253,663	2,495,709
Материалдық емес активтер		175,391	229,715
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу		5,465,531	4,591,763
Кейінге қалдырылған салық активі		2,199,124	4,449,931
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер		130,341	131,295
Өзге де активтер	8	20,897,024	464,724
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		559,418,219	419,779,752
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Қарыз қаражаты	9	154,430,003	145,752,836
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	10	2,707,826	1,035,039
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	11	3,514,100	10,970,035
Болашақ кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтер	12	159,219,994	69,844,640
Өзге де міндеттемелер	13	2,951,125	1,724,479
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		322,823,048	229,327,029
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	14	168,350,673	102,920,273
Қосымша төленген капитал		8,648,785	8,648,785
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әдіс бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды қайта бағалау қоры		(111,973)	(254,287)
Өзге де резервтер		316,430	316,430
Бөлінбеген пайда		59,391,256	78,821,522
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		236,595,171	190,452,723
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		559,418,219	419,779,752
Бір жай акцияның баланстық құны (теңге)	15	8 500,56	6,851,86

Басқарма төрағасының орынбасары: Мустафин А.Б.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер: Бекмуратова А.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

(Қолы)

(Қолы)

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Пайда немесе Залал және Өзге де Жиынтық Кіріс туралы есеп

(мың қазақстандық теңгемен)	Ескер:	Аяқталған тоғыз ай	
		30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер	17	39,437,948	27,065,769
Өзге де ұқсас кірістер	17	5,192	5,132
Пайыздық шығыстар	17	(8,186,887)	(5,675,985)
Таза пайыздық кіріс		31,256,253	21,394,916
Клиенттердің кредиттері мен аванстары және қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша кредиттік шығындарға бағалау резервін қалпына келтіру/(құру)		5,564,576	(4,329)
Кредиттік портфельдің құнсыздануына резерв құрылғаннан кейінгі таза пайыздық кірістер		36,820,829	21,390,587
Таза комиссиялық кіріс	18	31,062,248	22,357,044
Амортизацияланған құн бойынша өлшенген қаржы активтерін тануды тоқтатудан түскен шығындарды шегергендегі кіріс		528,378	431,799
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздардан шығындарды/(пайдаларды шегергендегі шығынды) шегерген кіріс		11,610	1,299
Валюталық операциялар бойынша шығыстарды шегергендегі кіріс		-	(8)
Шетел валютасымен операциялар бойынша шығыстарды шегергендегі кірістер/шығыстар		208,356	175,943
Қаржы құралдарын нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде туындайтын таза шығын		(1,473,775)	(11,167,361)
Басқа активтердің құнсыздануына резервті/резервке аударымдарды қалпына келтіру		(4,082)	8,086
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті/ (резервке аударымдар) қалпына келтіру	19	(12,931,845)	(2,494,160)
Таза өзге операциялық кірістер/(шығыстар)		78,957	197,368
Қордың бағдарламаларын іске асыру бойынша шығыстар		(2,379,126)	(1,608,423)
Жалпы және әкімшілік шығыстар		(5,143,121)	(4,971,213)
Салық салуға дейінгі пайда		46,778,429	24,320,961
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар		(17,163,058)	(2,680,135)
ЖЫЛДАҒЫ ПАЙДА		29,615,371	21,640,826
Өзге де жиынтық кіріс:			
<i>Кейіннен пайданың немесе залалдың құрамына қайта жіктелуі мүмкін баптар:</i>			
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар:		142,315	106,049
Жылдағы басқа да толық шығын		142,315	106,049
ЖЫЛДАҒЫ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		29,757,686	21,746,875

Екі кезеңдегі пайда мен жиынтық табыстың жалпы сомасы толық көлемде Қордың акционеріне тиесілі.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есеп

	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалау резерві	Өзге резервтер	Бөлінбеген пайда (зиян)/пайда	Жиыны
<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>						
2024 жылдың 1 қаңтарындағы қалдық	102,920,273	10,735,627	(363,647)	316,430	86,963,526	200,572,209
Кезеңдегі пайда	-	-	-	-	21,640,826	21,640,826
Өзге жиынтық кіріс/шығын	-	-	106,049	-	-	106,049
Депозиттік дисконт	-	(2,086,842)	-	-	-	(2,086,842)
2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы жиынтық кіріс (аудиттелмеген)		(2,086,842)	106,049		21,640,826	9,660,033
Капитал салымдары	-	-	-	-	-	-
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	-	-
2024 жылғы 30 қыркүйектегі қалдық (аудиттелмеген)	102,920,273	8,648,785	(257,598)	316,430	81,589,940	193,217,830
2025 жылдың 1 қаңтарындағы қалдық	102,920,273	8,648,785	(254,287)	316,430	78,821,522	190,452,723
Кезеңдегі пайда	-	-	-	-	29,615,371	29,615,371
Өзге де толық шығын	-	-	142,315	-	-	142,315
Кейінге қалдырылған салықты шегергендегі акциялар шығарумен байланысты мемлекеттік бағдарлама үшін қарыз бойынша міндеттемені тану	-	-	-	-	(42,976,090)	(42,976,090)
Басқалар	-	-	-	-	12,770,466	12,770,466
2025 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы жиынтық кіріс (аудиттелмеген)	-	-	142,315	-	(590,253)	(447,938)
Капитал салымдары	65,430,400	-	-	-	-	65,430,400
Жарияланған дивидендтер	-	-	-	-	(18,840,014)	(18,840,014)
2025 жылғы 30 қыркүйектегі қалдық (аудиттелмеген)	168,350,673	8,648,785	(111,972)	316,430	59,391,255	236,595,171

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

(мың қазақстандық теңгемен)	Аяқталған тоғыз ай	
	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	30 қыркүйек 2024 жыл (аудиттелмеген)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты:		
Алынған пайыздар	24,453,438	19,744,321
Төленген пайыздар	(327,238)	(327,408)
Алынған комиссиялар	15,325,702	19,655,275
Төленген комиссиялар	(113,547)	(60,737)
Басқа операциялық қызметтен түсетін түсімдер	52,821	144,849
Еңбекақы төлеу бойынша төленген шығындар	(3,645,776)	(3,255,393)
Төленген жалпы және әкімшілік шығыстар	(4,319,958)	(3,239,901)
Пайдаға төленген салық	(5,556,633)	(4,754,316)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейін операциялық қызметтен алынған ақша қаражаты	25,868,809	27,906,690
<i>Таза (өсім)/төмендеу:</i>		
- қаржы мекемелеріндегі қаражат бойынша	(121,878,849)	(39,509,428)
- клиенттерге берілетін кредиттер мен аванстар бойынша	2,030,424	1,772,376
- Өзге де қаржы активтері бойынша	(6,776,703)	(8,671,200)
- басқа активтер бойынша	2,916	2,406
<i>Таза өсім/(төмендеу):</i>		
- Өзге де қаржылық міндеттемелер (субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер) бойынша	(5,075,434)	5,670,355
- Өзге де міндеттемелер бойынша	485,734	90,186
Операциялық қызметтен алынған таза ақша қаражаты	(105,343,103)	(12,738,615)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаты		
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	(1,000,000)	(3,075,000)
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатудан және өтеуден түсетін түсімдер/өтеулер	32,389,859	3,943,816
Негізгі құралдарды сатып алу	(53,281)	(78,111)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(314)	-
Сату үшін активтерді сатудан түсетін түсімдер	-	133,537
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты	31,336,264	924,242
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаты		
Қарыз қаражатын алу	79,443,442	4,390,000
Қарыз қаражатын өтеу	(7,960,893)	(3,969,271)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздардан түсетін түсімдер	50,000,000	-
Ұзақ мерзімді жалдауды өтеу	(195,339)	(198,339)
Акционерлерден капиталға жарналар	65,430,400	-
Төленген дивидендтер	(18,840,014)	(27,014,412)
Қаржылық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты	167,877,596	(26,792,022)
Айырбас бағамы өзгерістерінің ақша қаражатына және олардың баламаларына әсері	2,440	406
Құнсыздануға резервтің өзгеруінің ақша қаражатына және олардың баламаларына әсері	112	11,370
Ақша қаражатының және олардың баламаларының таза өсімі / (таза төмендеуі)	93,873,309	(38,594,619)
Кезең басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	124,564,933	124,974,982
Кезең соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	218,438,242	86,380,363

1 Кіріспе

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ (бұдан әрі «Қор») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 26 сәуірдегі № 665 қаулысына сәйкес құрылды. Қор Қазақстан Республикасының аумағында шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуды қолдау жөніндегі даму институты ретінде қаржылық қызмет көрсететін акционерлік қоғам ретінде тіркелген және өз қызметін жүзеге асырады.

2025 және 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Қордың 100% акционері «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Бас компания» немесе «Жалғыз акционер»). Қордың түпкілікті акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі. Байланысты тараптармен жасалатын операциялар бойынша ақпарат 22-ші ескертпеде ашылған.

Негізгі қызметі. Қордың негізгі қызметі - екінші деңгейдегі банктер, микроқаржы ұйымдары және лизингтік компаниялар арқылы кредиттеу бағдарламалары шеңберінде қаржыландыру, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, кепілдік беру, консультациялық қолдау, ақпараттық-талдау материалдарын тарату. Қор Қазақстандағы шағын және орта бизнесті қаржыландыру үшін жеке және қарыз қаражатын пайдаланады.

Қордың 20 аймақтық филиалы бар. Бас кеңсесі Қазақстанның Алматы қаласында орналасқан.

Тіркелген мекенжайы және қызмет жүргізу орны. Қор Қазақстан Республикасы, Алматы, Гоголь көшесі, 111 мекенжайы бойынша тіркелген.

2 Қор өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық орта

Қазақстан Республикасы. Тұтастай алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір сипаттамаларды көрсетуді жалғастыруда. Бұдан басқа, Қазақстан Республикасының қаржы секторы елдегі саяси, заңнамалық, қаржылық және реттеуші өзгерістерге осал болып қала береді. Теңге бағамы мен шикізат бағасына қатысты белгісіздік сақталуда.

Экономикалық орта Қордың қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер етеді. Басшылық Қордың тұрақты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдайды. Дегенмен, ағымдағы экономикалық жағдайдың болашақ салдарын болжау қиын және басшылықтың ағымдағы күтулері мен бағалаулары нақты нәтижелерден өзгеше болуы мүмкін. Қазақстан Республикасындағы болашақ экономикалық тұрақтылықтың келешегі көп жағдайда үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ Қордың бақылауынан тыс құқықтық және саяси оқиғаларға байланысты.

2025 жыл ішінде елдегі инфляция жылдық есептегенде 8,6%-дан (жыл басындағы) 12,9%-ға (2025 жылғы қыркүйек) дейін жеделдеді. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі базалық мөлшерлемені +/- 1 пайыздық тармақ диапазонымен жылдық 15,25%-дан 16,5%-ға дейін ұлғайту туралы шешім қабылдады, бұл ретте мөлшерлемені 2025 жылғы 7 наурыздан бастап өзгеріссіз 16,5% деңгейінде қалдырды.

3 Есеп саясатының қағидаттарын қысқаша баяндау

Қаржылық есеп берудің негіздері. 2025 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандартына (IAS) 34 аралық қаржылық есептілікке сәйкес дайындалған.

Құнды анықтауға арналған база. Осы қаржылық есептілік әділ құны бойынша қаржы құралдарын бастапқы тануға және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша және өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қайта бағалауға түзетумен тарихи құны бойынша есепке алу қағидаларының негізінде дайындалған және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін жылдық қаржылық есептілікпен бірлесіп қараған жөн.

Қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру. Қордың басшылығы қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде осы аралық қаржылық есептілікті дайындады.

Функционалдық валюта және аралық қаржылық есептілік деректерін ұсыну валютасы. Қордың функционалдық валютасы қазақстандық теңге («теңге»), ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Қор жүргізетін операциялардың көпшілігі мен олармен байланысты, оның қызметіне әсер ететін мән-жайлардың экономикалық мәнін ең жақсы түрде көрсетеді.

Теңге аралық қаржылық есептілікке осы деректерді ұсыну валютасы да болады.

Теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер, егер өзгеше көрсетілмесе, ең жақын мыңға дейін дөңгелектелген.

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған **есеп саясатының қағидаттары** төменде берілген.

Қаржы құралдары - бағалаудың негізгі тәсілдері. Әділ құн - бұл активті сату кезінде алынуы немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ерікті негізде операция жүргізу кезінде міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін баға. Әділ құнды ең жақсы растау белсенді нарықтағы баға болады. Белсенді нарық - бұл активпен немесе міндеттемемен операциялар тұрақты негізде бағалау туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін жеткілікті жиілікпен және жеткілікті көлемде жүргізілетін нарық. Белсенді нарықта айналыстағы қаржы құралдарының әділ құны баға белгіленетін бағаны жеке активке немесе кәсіпорын ұстайтын олардың санына міндеттемеге көбейту кезінде алынған сома ретінде бағаланады. Егер нарықтың әдеттегі тәуліктік сауда айналымы кәсіпорындағы активтер мен міндеттемелердің санын сіңіру үшін жеткіліксіз болса да, ал жекелеген операцияда позицияларды сатуға тапсырыстарды орналастыру баға белгіленетін бағаға әсер етуі мүмкін. Әділ құнды бағалау үшін қалыптасқан жағдайларда әділ құн үшін неғұрлым өкілетті болып табылатын сұраныс пен ұсыныс бойынша спрэд шегіндегі баға пайдаланылды және басшылық оны есепті күнгі операцияның соңғы бағасына тең деп есептейді. Қаржы активтерін бағалау үшін пайдаланылған бағаланатын нарықтық баға сұраныстың ағымдағы бағасы; ал қаржылық міндеттемелер үшін пайдаланылған баға белгіленетін нарықтық баға - ұсыныстың ағымдағы бағасы болады.

Мәміле бойынша шығындар қосымша шығындар болады және қаржы құралын сатып алумен немесе шығарумен тікелей байланысты. Қосымша шығындар - егер мәміле жасалмаса, жұмсалмайтын шығындар. Мәміле бойынша шығындар агенттерге (сауда агенттері ретінде әрекет ететін қызметкерлерді қоса алғанда), консультанттарға, брокерлер мен дилерлерге төленген сыйақылар мен комиссиялық алымдарды, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдарды, сондай-ақ меншікті беру кезінде алынатын салықтар мен алымдарды қамтиды. Мәміле бойынша шығындар борыштық міндеттемелер бойынша сыйлықақыларды немесе дисконттарды, қаржыландыруға арналған шығындарды, ішкі әкімшілік шығыстарды немесе сақтауға арналған шығындарды қамтымайды.

Амортизацияланған құн негізгі борыш төлемдерін шегергендегі, бірақ өсірілген пайыздарды қоса алғанда, ал қаржы активтері үшін - құнсызданудан келтірілген шығындарды кез келген есептен шығаруды шегергендегі активтің бастапқы құнын білдіреді. Өсірілген пайыздар мәміле бойынша шығындарды бастапқы тану кезінде кейінге қалдырылған амортизацияны, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, өтеу сомасынан кез келген сыйлықақыны немесе дисконтты қамтиды. Ұлғайған купондық кірісті және амортизацияланған дисконтты немесе сыйлықақыны қоса алғанда, ұлғайған пайыздық кірістер мен ұлғайған пайыздық шығыстар (бар болса, ұсыну кезінде кейінге қалдырылған комиссияны қоса алғанда) жеке көрсетілмейді, қаржылық жағдай туралы есептің тиісті баптарының баланстық құнына енгізіледі.

Пайыздың тиімді мөлшерлеме әдісі - бұл құралдың баланстық құнына әрбір кезеңде тұрақты пайыздық мөлшерлемені (пайыздың тиімді мөлшерлемесін) қамтамасыз ету мақсатында тиісті кезең ішінде пайыздық кірістерді немесе пайыздық шығыстарды тану әдісі.

Қаржы құралдарын бастапқы тану. Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары бастапқыда әділ құн бойынша танылады. Барлық басқа қаржы құралдары бастапқыда мәміле бойынша шығындарды қоса алғанда, әділ құн бойынша көрсетіледі. Бастапқы тану кезінде әділ құнды ең жақсы растау мәміле бағасы болады. Бастапқы тану кезіндегі пайда немесе залал, егер әділ құн мен нарықта бақыланатын сол құралмен басқа да ағымдағы мәмілелер немесе базалық деректер ретінде бақыланатын

3 Есеп саясатының қағидаттарын қысқаша баяндау (жалғасы)

нарықтардың деректерін ғана пайдаланатын бағалау әдісі расталуы мүмкін мәміле бағасы арасында айырмашылық болған жағдайда ғана ескеріледі. Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтеріне және өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдарға инвестицияларға қатысты бастапқы танудан кейін күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві танылады, бұл активті бастапқы танығаннан кейін бірден бухгалтерлік шығынды тануға әкеп соғады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы: күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві. Болжамдар негізінде Қор амортизацияланған құны бойынша және өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдармен және кредиттер беру жөніндегі міндеттемелерге және қаржылық кепілдік шарттарына байланысты туындайтын тәуекелдермен байланысты күтілетін кредиттік шығындарды бағалайды. Қор күтілетін кредиттік шығындарды бағалайды және әрбір есепті күнге кредиттік шығындарға бағалау резервін таниды. Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау мыналарды көрсетеді: (i) ықтимал нәтижелер диапазонын бағалау жолымен айқындалған объективті емес және ықтималдықты ескере отырып сараланған сома; (ii) ақшаның уақытша құны және (iii) шектен тыс шығындар мен күш-жігерсіз есепті күнге қолжетімді өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар мен болжанатын болашақ экономикалық жағдайлар туралы барлық негізделген және расталатын ақпарат.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар күтілетін кредиттік шығындарға бағалау резервін шегере отырып, қаржылық жағдай туралы есепте ұсынылады. Кредиттік міндеттемелерге және қаржылық кепілдіктерге қатысты қаржылық жағдай туралы есептегі міндеттемелер құрамында күтілетін кредиттік шығындарға арналған жеке резерв танылады. Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдардың амортизацияланған құнындағы өзгерістер күтілетін кредиттік шығындарға бағалау резервін ескермегенде пайда немесе залалдың құрамында көрсетіледі. Баланстық құндағы басқа да өзгерістер өзге де жиынтық кіріс құрамында «өзге де жиынтық кіріс арқылы бағаланатын борыштық құралдардан шығыстарды шегергендегі кірістер» бабында көрсетіледі.

Қаржы активтерін тануды тоқтату. Қор қаржылық активтерді тануды тоқтатады, (а) бұл активтер өтелгенде немесе осы активтерге байланысты ақша ағындарына құқықтар өзгеше түрде аяқталғанда, немесе (б) Қор қаржы активтерінен ақша ағындарына құқықтарды берді немесе беру туралы келісім жасасты, және бұл ретте (i) сондай-ақ мәні бойынша осы активтерді иеленуге байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды, немесе (ii) осы активтерді иеленуге байланысты барлық тәуекелдер мен пайдаларды бермеді және мәні бойынша сақтамайды, бірақ осы активтерге қатысты бақылау құқығын жоғалтады. Егер контрагенттің сатуға шектеулер енгізбестен активті байланысы жоқ үшінші тарапқа толығымен сатуға практикалық мүмкіндігі болмаса, бақылау сақталады.

Қаржы активтерін түрлендіру. Кейде Қор қаржы активтері бойынша шарттық талаптарды қайта қарайды немесе өзгеше түрде түрлендіреді. Қор шартта көзделген ақша ағындарын түрлендіру, өзгелермен қатар, мынадай факторларды ескере отырып, елеулі болып табылатынын бағалайды: актив бойынша тәуекелдер бейініне едәуір әсер ететін (мысалы, пайдаға қатысу немесе капиталға кіріс) жаңа шарттық талаптардың болуы, пайыздық мөлшерлеменің едәуір өзгеруі, валюталық деноминацияның өзгеруі, активпен байланысты кредиттік тәуекелге едәуір әсер ететін жаңа немесе қосымша кредиттік қамтамасыз етудің пайда болуы немесе қарыз алушы қаржылық қиындықтар көрмеген жағдайларда кредит мерзімінің едәуір ұзартылуы.

Ақша қаражаты және олардың баламалары. Ақша қаражаты және оның баламалары ақша қаражатының белгілі бір сомасына оңай айырбасталатын және құнның елеусіз өзгеру тәуекеліне ұшырайтын баптар болады. Ақша қаражаты және олардың баламалары барлық банкаралық депозиттерді және бастапқы өтеу мерзімі 3 айдан кем басқа банктермен кері РЕПО шарттарын қамтиды. Үш айдан астам мерзімге пайдалануға шектелген қаражат алып тасталады. Ақша қаражаты және олардың баламалары амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі.

Басқа банктердегі қаражат. Басқа банктердегі қаражат Қор контрагент банктерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын бергенде ескеріледі. Басқа банктердегі қаражат, егер (i) олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталса және бұл ақша ағындары борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне төленетін төлемдерді ғана білдірсе және (ii) олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар санатына жатқызылмаса, амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі.

Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар. Бизнес-модель және ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор борыштық бағалы қағаздарға инвестицияларды амортизацияланған құны бойынша, әділ құны бойынша өзге де жиынтық кіріс арқылы немесе әділ құны бойынша пайда немесе шығын арқылы бағалау санатына жатқызады. Борыштық бағалы қағаздар, егер олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталса, амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, бұл ақша ағындары борыш пен пайыздардың негізгі сомасы есебіне төленетін төлемдерді ғана білдіреді және есепке алу сәйкессіздігін едәуір азайту үшін ерікті негізде пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар ретінде айқындалмайды.

3 Есеп саясатының қағидаттарын қысқаша баяндау (жалғасы)

Клиенттерге кредиттер мен аванстар. Клиенттерге кредиттер мен аванстар Қор клиенттің кредитін сатып алу немесе клиентке кредит беру мақсатында клиенттерге аванстық төлемдер түрінде ақша қаражатын бергенде ескеріледі. Бизнес-модель және ақша ағындарының сипаттамалары негізінде Қор клиенттерге кредиттер мен аванстарды бағалаудың мынадай санаттарының біріне жатқызады: (i) амортизацияланған құн бойынша: шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталатын, борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне төленетін төлемдерді ғана білдіретін кредиттер және ерікті негізде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындар санатына жатқызылмаған кредиттер және (ii) пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша: өзге де жиынтық кіріс арқылы амортизацияланған құн бойынша немесе әділ құн бойынша бағалауға арналған SPPI-тест критерийлеріне немесе өзге де критерийлерге сәйкес келмейтін кредиттер пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық кепілдіктер. Қаржылық кепілдіктер Қордан, егер көрсетілген дебитор борыштық құралдың бастапқы немесе түрлендірілген шарттары бойынша уақтылы төлем жасамаған жағдайда, кепілдік ұстаушыға келтірілген шығындарды өтеу бойынша белгілі бір төлемдерді жүзеге асыруды талап етеді. Қаржылық кепілдіктер бастапқыда әдетте алынған сыйақы сомасымен расталған әділ құн бойынша көрсетіледі. Бұл сома кепілдіктің қолданылу мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезеңнің соңында міндеттемелер (i) күтілетін кредиттік шығындар моделін пайдалана отырып айқындалған кепілдік бойынша шығындарға бағалау резерві сомасының және (ii) бастапқы тану кезінде көрсетілген соманың амортизацияланбаған қалған қалдығының неғұрлым көбі бойынша бағаланады. Бұдан басқа, қаржылық жағдай туралы есепте актив ретінде көрсетілетін сыйақы бойынша дебиторлық берешекке қатысты күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резерві танылады.

Міндеттемелерді орындау кепілдіктері. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері - егер шарт бойынша екінші тарап шартта көзделген міндетті орындамаса, өтемақы алуды көздейтін шарттар. Мұндай шарттар кредиттік тәуекелге қосымша шартта көзделген міндеттемені орындамау тәуекелін береді. Міндеттемелерді орындау кепілдіктері бастапқыда әдетте алынған сыйақы сомасымен расталған әділ құн бойынша көрсетіледі. Бұл сома шарттың қолданылу мерзімі ішінде сызықтық әдіспен амортизацияланады. Әрбір есепті кезеңнің соңында

міндеттемелерді орындау кепілдігі шарттары бастапқы тану сомасының амортизацияланбаған қалдығының (i) ең көп сомасы бойынша бағаланады; және (ii) келтірілген құнға дейін дисконтталған есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша шартты реттеу үшін қажетті шығындарды ең жақсы бағалау. Егер Қордың міндеттемелерді орындау кепілдіктері шарттарын реттеу үшін төленген сомаларды өтеу үшін клиентке шартта көзделген құқығы болса, бұл сомалар кепілдік бойынша залал өтемақысын бенефициарға бергеннен кейін актив ретінде танылуға тиіс. Бұл төлемдер пайдадағы немесе залалдағы комиссиялық кірістердің құрамында танылады.

Кепілдік қоры. 2025 жылы Қор «Кепілдік беру қоры» қаржылық тетігін енгізді. Кепілдік беру қоры - кепілдік беру портфельдік кепілдік беру әдісін қолдана отырып кредиттер/қаржы лизингі шарттары/шартты міндеттемелер/форвардтық шарттар бойынша жүзеге асырылады. 1-кепілдік қоры Қордың меншікті қаражаты, екінші деңгейдегі банктердің жарналары және республикалық/жергілікті бюджеттерден және өзге де заңды тұлғалардан түсетін түсімдер есебінен қалыптастырылады. Кепілдік беру қорының негізгі функциясы екінші деңгейдегі банктерден соңғы қарыз алушылар (ШОБ) алған кредиттер бойынша қарыз алушылар өздерінің төлем міндеттемелерін орындай алмаған жағдайларда төлемдерді жабу үшін арнайы кепілдіктер беру болады. Екінші деңгейдегі банктер, лизингтік компаниялар, ұлттық басқарушы холдингтің еншілес ұйымдары, астық саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыратын ұлттық компания және өзге де заңды тұлғалар кредиторлар болады. Республикалық және жергілікті бюджеттерден мемлекеттен жарналар ретінде алынған қаражат және 1 кепілдік беру қорына қатысушылардың қаражаты кейіннен ай сайын жарнаның түсу жылының алдындағы жыл үшін кепілдіктер портфелінің орташа қолданылу мерзіміне барабар табысты тану (амортизациялау) арқылы қаржы агенттігінің кейінге қалдырылған кірісі ретінде ескеріледі.

Қарыз қаражаттары. Қарыз қаражаты контрагенттер Қорға ақша қаражатын немесе басқа да активтерді берген кезден бастап танылады. Туынды емес қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Егер Қор өз қарызын сатып алатын болса, бұл міндеттеме қаржылық жағдай туралы есептен алынып тасталады, ал міндеттеменің баланстық құны мен төленген өтемақы арасындағы айырма қарызды өтеуден түскен кіріске немесе шығысқа қосылады.

Акционерден қарыз қаражатын алған кезде Қор қарыз қаражатының әділ құнын анықтайды және әділ құн мен алынған ақша арасындағы айырмашылықты таниды. Бұл айырмашылық алынған қаражаттың мақсатына қарай пайда немесе залал туралы есепте немесе Қордың меншікті капиталында көрсетіледі.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар. Шығарылған борыштық бағалы қағаздарға Қор шығарған облигациялар жатады. Қарыздық бағалы қағаздар амортизацияланған құны бойынша есепке алынады. Егер Қор өзінің шығарылған борыштық бағалы қағаздарын сатып алатын болса, олар қаржылық жағдай туралы есептен шығарылады, ал міндеттеменің баланстық құны мен төленген өтемақы арасындағы айырма қарызды мерзімінен бұрын өтеуден түскен кіріске қосылады.

3 Есеп саясатының қағидаттарын қысқаша баяндау (жалғасы)

Субсидиялау бағдарламалары. Субсидиялар Қазақстан Республикасының Үкіметі немесе әртүрлі мемлекеттік бағдарламалар бойынша жауапты орган беретін қаржыландыруды білдіреді. Қор осы субсидиялау бағдарламаларының агенті ретінде әрекет етеді. Үкіметтен алынған қаржыландыру өтелгенге дейін субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттеме ретінде танылады. Қаржы үкімет субсидиялайтын жобаларға төлем ретінде жергілікті банктерге аударылады. Қор жергілікті банктерге меншікті қаржыландыруды аударған кезде төлем мемлекеттік қаржыландыру түскенге дейін субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек ретінде есепке алынады.

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындарды қоспағанда, барлық борыштық құралдар бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, есептеу әдісі бойынша танылады. Бұл есептеу тиімді пайыздық мөлшерлеменің құрамдас бөлігі болып табылатын келісім-шарт тараптары арасында төленген және алынған барлық комиссиялар мен алымдарды, транзакциялық шығындарды және кез келген басқа сыйлықақыларды немесе жеңілдіктерді қамтиды. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын, номиналды пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген борыштық құралдар бойынша пайыздық кірістер пайда немесе залал құрамында «Басқа ұқсас кірістер» ретінде танылады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеменен байланысты комиссиялар қаржылық активті құруға немесе сатып алуға немесе қаржылық міндеттемені шығаруға байланысты ұйым алған немесе төлеген комиссияларды қамтиды (мысалы, несиені бағалау, кепілдіктерді немесе қамтамасыз етуді бағалау немесе есепке алу, құрал шарттарын реттеу және мәміле құжаттарын өңдеу үшін комиссиялар). Нарықтық мөлшерлемелер бойынша несиені бергені үшін Қор алатын міндеттеме бойынша комиссиялар, егер Қордың нақты кредиттік шарт жасасу ықтималдығы болса және қарызды алған күннен кейін қысқа мерзімде сатуды көздемесе, тиімді пайыздық мөлшерлеменің құрамдас бөлігі болады. Қор кредит бойынша міндеттемелерді пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктемейді.

Пайда болған немесе сатып алынған кредиттік құнсызданған қаржы активтері үшін тиімді пайыздық мөлшерлеме – күтілетін болашақ ақша ағындарын (бастапқы күтілетін несиелік шығындарды қоса алғанда) бастапқы тану кезіндегі әділ құнға (өдетте сатып алу бағасы) дисконттау мөлшерлемесі. Нәтижесінде тиімді пайыздық мөлшерлеме несиелік тәуекелге байланысты түзетіледі.

Пайыздық кіріс төмендегілерді қоспағанда, қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі: (i) құнсызданған қаржы активтері (3-кезең), олар бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлемені олардың амортизацияланған құнына қолдану арқылы есептеледі (күтілетін кредиттік шығындарға резервті шегергенде); және (ii) бастапқы несие бойынша түзетілген тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизацияланған құнға қолданылатын пайда болған немесе сатып алынған кредиттік құнсызданған қаржы активтері.

4 Ақша қаражаттары және олардың баламалары

(мың қазақстандық теңгемен)	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігіндегі (ҚР ҚМ) талап етілгенге дейінгі шоттағы қалдықтар	5,976,189	72,047,201
Бастапқы өтеу мерзімі үш айдан кем сатып алу және кері сату (Кері РЕПО) шарттары	203,346,082	40,785,035
Талап ету бойынша банктік шоттардағы қалдықтар	2,786,119	11,298,234
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі шоттардағы қалдықтар (міндетті резервтерді қоспағанда)	1,127,606	434,640
Басқа банктердегі «овернайт» депозиттері	5,202,311	-
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(65)	(177)
Ақша қаражатының және олардың баламаларының жиыны	218,438,242	124,564,933

Талап еткенге дейінгі банк шоттарындағы қалдықтар шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін субсидиялау үшін алынған қаражатты қамтиды (11-ескертпе).

5 Қаржы мекемелеріндегі қаражат

(мың қазақстандық теңгемен)	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Қаржы мекемелеріне берілген кредиттер	231,166,567	193,212,565
Исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер	13,162,900	13,371,389
Банктердегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам депозиттер	49,207,537	48,632,755
Қаржы мекемелерінің борыштық бағалы қағаздары	12,604,026	25,481,938
Кредиттердің құнсыздануына арналған резервті шегергенде	(2,197,115)	(6,075,132)
Қаржы мекемелеріндегі қаражат жиыны	303,943,915	274,623,515

Берілген қаражат бойынша әділ құн туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген.

6 Клиенттерге кредиттер мен аванстар

(мың қазақстандық теңгемен)	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Шағын және орта кәсіпорындарға кредиттер	448,008	738,279
Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек	111,813	129,461
Кредиттік залалға резервті шегергенде	(145,015)	(199,017)
Клиенттерге кредиттер мен аванстар жиыны	414,806	668,723

Қазақстан аумағындағы ресейлік банктердің еншілес банктеріне қатысты санкциялар енгізудің жоғары тәуекеліне байланысты Қор осы банктерде орналастырылған қаражатты азайту жөнінде шаралар қабылдады. 2022 жылы Қор цессия шартын жасасты және банктердің Қор алдындағы берешегін өтеу есебінен осы банктердің кредиттер портфелін қабылдады. 2025 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша кредиттерді жоспарлы және мерзімінен бұрын өтеуге байланысты кредиттер балансының төмендеуі байқалады.

Төленген кепілдіктер бойынша дебиторлық берешек Қор қаржылық кепілдіктер берген және Қор екінші деңгейдегі банктердегі кредиттері бойынша осы компаниялардың дефолтының басталуына байланысты төлемдер жасаған шағын және орта бизнес субъектілеріне қатысты Қордың талаптарын білдіреді. Тарихи тұрғыдан алғанда Қор осы дебиторлық берешек бойынша болмашы төлемдер алды, осыған байланысты осы берешектің барлық сомасына күтілетін кредиттік шығындар үшін резерв танылды.

7 Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар

(мың қазақстандық теңгемен)	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	5,333,465	7,424,916
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	-	-
Бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде айқындалған борыштық бағалы қағаздар	66,281	78,885
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар жиынтығы	5,399,746	7,503,801

Төмендегі кестеде 30 қыркүйек 2025 жылдағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар санаттары мен бағалау дәрежесі бойынша ашылған.

(мың қазақстандық теңгемен)	Бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Басқа жиынтық кіріс арқылы СК бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша өлшенген борыштық бағалы қағаздар	Барлығы
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары	-	-	-	-
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	66,281	-	-	66,281
Корпоративтік облигациялар	-	4,309,965	-	4,309,965
Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінің облигациялары	-	1,023,500	-	1,023,500
30 қыркүйек 2025 жылтегі борыштық бағалы қағаздарға жалпы инвестициялар	66,281	5,333,465	-	5,399,746
Несие бойынша шығындарды өтеу	-	-	-	-
30 қыркүйек 2025 жылтегі борыштық бағалы қағаздарға жалпы инвестициялар (баланстық құны)	66,281	5,333,465	-	5,399,746

Төмендегі кестеде 31 желтоқсан 2024 жылдағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар санаттары мен бағалау дәрежесі бойынша ашылады.

(мың қазақстандық теңгемен)	Бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Басқа жиынтық кіріс арқылы СК бойынша бағаланатын борыштық бағалы қағаздар	Амортизацияланған құны бойынша өлшенген борыштық бағалы қағаздар	Барлығы
Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	78,885	3,469,695	-	3,548,580
Корпоративтік облигациялар	-	3,955,221	-	3,955,221
Басқа корпоративтік эмитенттердің облигациялары	-	-	-	-
31 желтоқсан 2024 жылдағы жағдай бойынша борыштық бағалы қағаздарға жалпы инвестициялар	78,885	7,424,916	-	7,503,801
Несие бойынша шығындарды өтеу	-	-	-	-
31 желтоқсан 2024 жылдағы борыштық бағалы қағаздарға жалпы инвестициялар (баланстық құны)	78,885	7,424,916	-	7,503,801

8 Басқа активтер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын дебиторлық берешек	20,560,171	190,054
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(124,860)	(121,550)
Басқа активтерге қосылған жалпы қаржылық активтер	20,435,311	68,504
Төлемегені үшін алынған қамтамасыз ету	16,976	16,936
Табыс салығынан басқа салықтар	78,895	146,865
Қызметтер үшін алдын ала төлем	318,507	174,378
Шикізат және материалдар	40,234	50,904
Аяқталмаған құрылыс	120	120
Басқалары	51,919	53,636
Құнсыздануға арналған резервті шегергенде	(44,938)	(46,619)
Өзге активтердің жиынтық сомасы	20,897,024	464,724

Төлемегені үшін меншікке алынған қамтамасыз ету мерзімі өткен кредиттерді реттеу кезінде Қор алған жылжымайтын мүлік объектілерін білдіреді. Қор бұл активтерді таяу болашақта сатуды көздеп отыр. Бұл активтер сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерді айқындауға жауап бермейді және «Қорлар» ХҚЕС (IAS 2) сәйкес тауарлық-материалдық қорлар ретінде жіктелген. Бұл активтер бастапқыда сатып алу құны бойынша танылды және сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге жіктеу өзгерген кезде әділ құны бойынша қайта бағалауға жатады.

9 Қарыз қаражаттары

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл(аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
«Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	130,465,973	116,226,700
Муниципалдық органдар	23,653,491	28,784,882
«Қазхром» трансұлттық компаниясы» АҚ (0.1%)	310,539	302,360
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	-	438,894
Қарыз қаражатының жиыны	154,430,003	145,752,836

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен, муниципалдық органдардан және өзге де ұйымдардан қарыз қаражаты бойынша Қор шарттық проценттік ставкаларды нарықтық ставкалар ретінде қабылдайды, өйткені осы ұйымдар басқа ұйымдарға коммерциялық негізде қаржыландыруды ұсынбайды. Демек, нарықта мұндай несиелер жоқ.

Қарыз қаражатының әділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде берілген.

10 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Есепті кезең ішінде Қор 50 миллиард теңге сомасына купондық облигацияларды жеке орналастыруды жүзеге асырды. Бұл облигациялардың айналыс мерзімі 30 жыл, тіркелген купондық ставка 0,15% деңгейінде белгіленген. Қордың бағалауы бойынша нарықтық мөлшерлеме 13.49%. Облигацияларды орналастырудан алынған қаражат «Өрлеу» мемлекеттік кредит беру бағдарламасы шеңберінде банктерге 2% ставкамен кредит беру үшін пайдаланылатын болады. Осы қаражатты пайдаланудың нысаналы сипатын ескере отырып, Қор дисконтталған құн мен іс жүзінде алынған қаражат арасындағы айырманы көрсете отырып, мемлекеттік субсидияны таныды (12-ескертпені қараңыз).

2021 жылы Қор әлеуметтік облигациялар шығару жолымен жылдық 11.9% купондық мөлшерлемесмен 1 миллиард теңге мөлшерінде қаражат тартуды жүзеге асырды, айналыс мерзімі - 5 жыл. Бұл қаражат Шағын және орта бизнесті қолдау жөніндегі қордың бағдарламаларын қаржыландыру мақсатында 2021 жылғы 8 қарашада «Bank RBK» АҚ орналастырылған.

Байланысты тараптармен шығарылған борыштық бағалы қағаздармен операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде ашылған.

11 Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл(аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Банктер	1,443,997	10,907,791
Муниципалды органдар	2,070,103	62,244
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелердің жиыны	3,514,100	10,970,035

Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер жергілікті атқарушы органдардан, республикалық бюджеттен Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінен/Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінен алынған қаражатты білдіреді. Бұдан әрі қаражат екінші деңгейдегі банктерге/лизингтік компанияларға «Жеке кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың кейбір шаралары туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 17.09.2024ж. №754/ Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің м.а. 21.06.2024ж. № 262-НҚ «Ішкі сауда субъектілеріне жеке кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау шараларын көрсету қағидаларын бекіту туралы» қаулысын іске асыру шеңберінде жобалар бойынша субсидияларды төлеу ретінде жіберіледі.

Байланысты тараптармен мәмілелер туралы ақпарат 22-ескертпеде ашылған.

12 Болашақ кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл(аудиттелме ген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Қаржылық кепілдіктерден болашақ кезеңдердің кірістері	48,959,459	45,632,481
Қаржылық кепілдіктер (несиеге байланысты міндеттемелерге арналған резерв)	32,333,432	24,212,159
Кредиттік міндеттеме бойынша болашақ кезеңдердің кірісі	77,927,103	-
Болашақ кезеңдердің кірістері мен кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв жиынтығы	159,219,994	69,844,640

«Даму» қорының кепілдіктері мынадай кепілдік беру бағдарламаларын іске асыру шеңберінде кепілдік беру шарттарынан туындайтын екінші деңгейдегі банктер/микроқаржы ұйымдары/лизингтік компаниялар алдындағы кредиттік шарт/қаржы лизингі шарты бойынша негізгі борыштың бір бөлігін төлеу бойынша жеке кәсіпкерлік субъектілерінің міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету үшін Қор шығарған кепілдіктерді білдіреді: Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2024 жылғы 17 қарашада № 754 тіркелген «Жеке кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың кейбір шаралары туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 27 қыркүйектегі № 33681 қаулысының, «Мемлекеттік қаржылық қолдаудың ережелерін, нысандарын, қызметін мемлекеттік қолдауға жататын жеке кәсіпкерлік субъектілері жүзеге асыратын экономика салаларын бекіту туралы» министрліктердің бірлескен бұйрығы, Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы № 9-1/71 бұйрығымен бекітілген Агроөнеркәсіптік кешен субъектілерінің қарыздарын кепілдендіру мен сақтандыру шеңберінде субсидиялау қағидалары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысымен бекітілген Кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі 2021 - 2025 жылдарға арналған ұлттық жоба, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 11 желтоқсандағы № 820 қаулысымен бекітілген Басым жобаларды кредиттеу және қаржы лизингі тетігі, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы № 746 қаулысымен бекітілген Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 - 2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы және Қор Басқармасының 2018 жылғы 22 қаңтардағы № 05/2018 шешімімен бекітілген «Даму-Оптима» кепілдік беру бағдарламасы.

Бағдарлама шеңберінде Қор бағдарламаның үйлестірушісі мен жеке кәсіпкерлік субъектісі арасындағы қаржы агенттігі. Бағдарламаларды үйлестірушілер Қорға кепілдік беру бағдарламасына байланысты кепілдік шығарғаны үшін комиссия төлейді.

Комиссияның құны шығарылған кепілдіктің жарамдылық мерзімі ішінде кірістерге тікелей аудару жолымен алынған кейінге қалдырылған кірістерге жатады.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша болашақ кезеңдер кірістерінің және резервтің әділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде келтірілген.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 30 қыркүйектегі Қаржылық есептілікке ескертпелер

13 Өзге де міндеттемелер

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Кредиторлық берешек	2,148,961	383,872
Қаржылық жалдау	351,218	517,274
Есептелген міндеттемелер және өзге де кредиторлар	136,061	128,821
Өзге міндеттемелер құрамындағы қаржылық міндеттемелер жиынтығы	2,636,240	1,029,967
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	87,370	182,446
Қызметкерлерге сыйақыға есептелген шығындар	11,071	231,965
Алынған аванстар	91,592	85,071
Табыс салығын қоспағанда, төлеуге салынатын салықтар	122,295	194,708
Өзгелер	2,557	322
Өзге міндеттемелер жиынтығы	2,951,125	1,724,479

Жоғарыда көрсетілген барлық міндеттемелер есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 ай ішінде өтелетін болады. Өзге де қаржылық міндеттемелердің әділ құны туралы ақпарат 21-ескертпеде келтірілген. Байланысты тараптармен операциялар бойынша ақпарат 22-ескертпеде келтірілген.

14 Акционерлік капитал

<i>Мың қазақстандық теңгемен, акциялардың санын қоспағанда</i>	Айналыстағы акциялардың саны (мың)	Жай акциялар	Жиыны
2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
Шығарылған жаңа акциялар	-	-	-
2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	27,762	102,920,273	102,920,273
Шығарылған жаңа акциялар	50	65,430,400	65,430,400
2025 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша	27,812	168,350,673	168,350,673

15 Бір жай акцияға таза активтер.

Қазақстан қор биржасының Листингтік қағидаларына сәйкес Қор көрсетілген Қағидаларға сәйкес есептелген бір жай акцияға таза активтер туралы ақпаратты жария етті:

<i>мың қазақстандық теңгемен</i>	30 қыркүйек 2025 жыл аудиттелмеген	31 желтоқсан 2024 жыл
Активтер	559,418,219	419,779,752
Материалдық емес активтер	175,391	229,715
Міндеттемелер	322,823,048	229,327,029
Артықшылықты акциялардың жарғылық капиталы	-	-
Жай акциялар үшін таза активтер	236,419,780	190,223,008
Жай акциялардың жалпы саны	27,812,244	27,762,244
Жай акцияның теңгерімдік құны (теңге)	8 500,56	6 851,86

2025 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша таза активтер бір жай акцияға Қор үшінші тараптарға 236,419,780 мың теңге мөлшерінде сата алмайтын материалдық емес активтердің баланстық құнының шамасына азайтылған меншікті капитал сомасын бөлу жолымен айқындалды (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 190,223,008 мың теңге) айналыстағы акциялардың жалпы санына - 27,812,244 (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 27,762,244 акция).

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 30 қыркүйектегі Қаржылық есептілікке ескертпелер

16 Акцияға түсетін пайда

(мың қазақстандық теңгемен)	Аяқталған тоғыз ай	
	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	30 қыркүйек 2024 жыл (аудиттелмеген)
Жай акциялар иесіне тиесілі пайда	29,615,371	24,320,961
Артықшылықты акциялар иесіне тиесілі пайда, Есепті кезеңдегі пайда	-	-
	29,615,371	24,320,961
Айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген саны	27,812,244	27,762,244
Айналыстағы артықшылықты акциялардың орташа өлшенген саны	-	-
	1 064,83	876,04
Жай акцияға базалық және бөлінген пайда, бір акцияға теңге	-	-
Артықшылықты акцияға базалық және бөлінген пайда, бір акцияға теңге	-	-
Жай акциялар иесіне тиесілі пайда	-	-

17 Пайыздық кірістер мен шығыстар

(мың қазақстандық теңгемен)	Аяқталған тоғыз ай	
	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	30 қыркүйек 2024 жыл (аудиттелмеген)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер		
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	25,585,083	22,334,404
Ақша қаражаты және олардың баламалары	13,610,019	4,052,185
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	106,190	374,121
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	136,656	265,436
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	-	39 623
Пайыздық кірістер жиыны	39,437,948	27,065,769
Өзге де ұқсас кірістер		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	5,192	5,132
Өзге де ұқсас кірістер жиынтығы	5,192	5,132
Пайыздық шығыстар		
Қарыз қаражаты	(8,031,945)	(5,541,849)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(125,658)	(89,250)
Қаржылық жалдау бойынша пайыздарды төлеуге арналған шығыстар	-	(44,886)
Басқалар	(29,284)	-
Пайыздық шығыстар жиынтығы	(8,186,887)	(5,675,985)
Таза пайыздық кірістер	31 256,253	21,394,916

18 Таза комиссиялық кірістер

(мың қазақстандық теңгемен)	Аяқталған тоғыз ай	
	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	30 қыркүйек 2024 жыл (аудиттелмеген)
Берілген кепілдіктер	30,570,769	21,954,373
Қаржы агентінің қызметтері	491,479	402,671
Комиссиялық кірістер жиынтығы	31,062,248	22,357,044

19 Шартты және шарттық міндеттемелер

Сот талқылаулары. Мезгіл-мезгіл ағымдағы қызмет барысында сот органдарына Қорға қатысты талап-арыздар түседі. Өзінің бағалауын, сондай-ақ ішкі кәсіби консультанттардың ұсынымдарын негізге ала отырып, Қор басшылығы олар бойынша талқылаулар Қор үшін елеулі залалдарға әкелмейді және тиісінше осы қаржылық есептіліктегі осы талқылаулар бойынша шығындарды жабуға арналған резервті қалыптастырған жоқ деп санайды.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер. Осы құралдардың негізгі мақсаты клиенттерге қажеттілігіне қарай қаражат беруді қамтамасыз ету болады. Клиент үшінші тараптар алдындағы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда Қордың төлемдерді жүзеге асыруға қайтарып алынбайтын міндеттемелері болып табылатын кепілдіктер кредиттер сияқты кредиттік тәуекелге ұшырайды. Кредит беру жөніндегі міндеттемелер кредит нысанында кредит беру үшін басшылық бекіткен сомалардың пайдаланылмаған бөлігін қамтиды. Кредиттер беру жөніндегі міндеттемелерге қатысты Қор, егер пайдаланылмаған сомалар пайдаланылуға тиіс болса, пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасына тең сомада залал келтіру тәуекеліне ұшырауы ықтимал. Дегенмен, шығындардың ықтимал сомасы пайдаланылмаған міндеттемелердің жалпы сомасынан аз, өйткені кредиттер беру бойынша міндеттемелердің көп бөлігі клиенттердің кредитке қабілеттілігі бойынша белгілі бір талаптарды сақтауына байланысты. Қор кредиттік сипаттағы міндеттемелерді өтеуге дейін қалған мерзімді бақылайды, өйткені әдетте неғұрлым ұзақ мерзімді міндеттемелерде қысқа мерзімді міндеттемелерге қарағанда кредиттік тәуекелдің неғұрлым жоғары деңгейі болады.

Кредиттік сипаттағы міндеттемелер:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2024 жыл
Берілген кепілдіктер	648,972,870	463,745,973
Пайдаланылмаған кредиттік желілер	24,632,753	7,826,126
Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервті шегергенде	(32,333,432)	(24,212,159)
Резервті шегергендегі кредиттік сипаттағы міндеттемелердің жиынтығы	641,272,191	447,359,940

Шарт бойынша жалпы өтелмеген міндеттемелер міндетті түрде болашақта ақша қаражатының өкелілуін білдіреді, өйткені аталған міндеттемелердің көпшілігі оларды ішінара немесе толық орындамай тоқтатылуы мүмкін. Төменде кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резервтің өзгерістеріне талдау берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Аяқталған тоғыз ай	
	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)	30 қыркүйек 2024 жыл (аудиттелмеген)
1 қаңтардағы баланстық құны	(24,212,159)	(23,838,693)
Пайда немесе шығын құрамында көрсетілген шығындар	(26,314,536)	(6,666,722)
Пайдаланылмаған резервтерді қалпына келтіру	13,382,691	10,761,086
Болашақ кезеңдердің кірістері есебінен құрылған резервтер	(1,481,900)	(633,963)
Аударма	6,292,472	(3,294,263)
30 қыркүйектегі баланстық құны	(32,333,432)	(23,672,554)

20 Қаржы тәуекелдерін басқару

Тәуекелдерді басқару Қор қызметінің негізіне жатады және Қордың операциялық қызметінің елеулі элементі болады. Қор тәуекелдерді анықтаудың, мониторингілеудің, бағалаудың және бақылаудың тұрақты процесі барысында, сондай-ақ тәуекел лимиттерін және бақылаудың өзге де ішкі жүйелерін белгілеу жолымен тәуекелдерді басқаруды жүзеге асырады. Тәуекелдерді басқару процесі Қордың тұрақты пайдалылығын қолдау үшін аса маңызды болады және Қордың әрбір қызметкері оның міндеттеріне байланысты тәуекелдерді басқару үшін жауапты болады. Өзіне баға тәуекелін, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі мен валюталық тәуекелді, сондай-ақ кредиттік тәуекел мен өтімділік тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел өз қызметін жүзеге асыру процесінде Қор ұшырайтын негізгі тәуекелдер болады.

Қордың тәуекелдерді басқару жөніндегі қағидалары мен рәсімдері. Қордың тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаты Қор ұшырайтын тәуекелдерді айқындауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдер лимиттерін және тиісті бақылауларды белгілеуге, сондай-ақ тәуекелдер деңгейін және олардың белгіленген лимиттерге сәйкестігін тұрақты бағалауға бағытталған. Тәуекелдерді басқару саясаты мен рәсімдері нарықтық жағдайдың, ұсынылатын өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің және пайда болатын үздік практиканың өзгерістерін көрсету мақсатында тұрақты негізде қайта қаралады.

Валюталық тәуекел - бұл валютаның айырбас бағамының өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі.

Валюталық тәуекел валютада көрсетілген қолда бар немесе болжанатын активтер сол валютада көрсетілген қолда бар немесе болжанатын міндеттемелердің шамасы бойынша көп немесе аз болған жағдайларда туындайды. Қордың Басқармасы валюталық тәуекелді бағалауды ескере отырып, шетел валютасында көрсетілген қаржы құралдары бөлінісінде Қордың активтері мен пассивтерінің құрылымы бойынша шешімдер қабылдайды және валюталық тәуекелдің жол берілетін мөлшерін және ашық валюталық позицияның мөлшеріне лимитті белгілейді.

2025 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша валюталар бөлінісіндегі қаржылық активтер мен міндеттемелердің құрылымы мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	теңге	АҚШ доллары	Өзгелер	Жиыны
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР				
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ	218,436,151	-	2,091	218,438,242
Ақша қаражаты және олардың баламалары	1,089,781	4,309,965		5,399,746
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	303,943,366	549		303,943,915
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	100,436			100,436
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	414,806			414,806
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	20,435,311			20,435,311
Қаржы активтерінің жиыны	544,419,851	4,310,514	2,091	548,732,456
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаты	154,430,003	-		154,430,003
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	2,707,826			2,707,826
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	3,514,100			3,514,100
Болашақ кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	159,219,994			159,219,994
Өзге де қаржылық міндеттемелер	2,636,240			2,636,240
Қаржылық міндеттемелер жиынтығы	322,508,163	-	-	322,508,163
2025 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша таза позиция	20,888,188	4,310,514	2,091	226,224,293

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 30 қыркүйектегі Қаржылық есептілікке ескертпелер

20 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлінісіндегі қаржылық активтер мен міндеттемелердің құрылымы мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	теңге	АҚШ доллары	Барлығы
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ			
Ақша қаражаты және олардың баламалары	124,564,933	-	124,564,933
Борыштық бағалы қағаздарға инвестициялар	3,548,580	3,955,221	7,503,801
Қаржы мекемелеріндегі қаражат	274,577,826	45,689	274,623,515
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	55,643	-	55,643
Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар	668,723	-	668,723
Өзге де қаржы активтері	68,504	-	68,504
Қаржы активтерінің жиыны	403,484,209	4,000,910	407,485,119
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Қарыз қаражаты	145,313,942	438,894	145,752,836
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,035,039	-	1,035,039
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	10,970,035	-	10,970,035
Болашақ кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв	69,844,640	-	69,844,640
Өзге де қаржылық міндеттемелер	1,029,967	-	1,029,967
Қаржылық міндеттемелер жиынтығы	228,193,623	438,894	228,632,517
2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза позиция	175,290,586	3,562,016	178,852,602

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу

Әділ құнды бағалау нәтижелері талданады және әділ құн сатысының деңгейлері бойынша былайша бөлінеді: (i) 1-деңгейге баға белгіленетін бағалар бойынша (ii) 2-деңгейге - барлық пайдаланылатын мәнді бастапқы деректер актив немесе міндеттемелер үшін тікелей немесе жанама бақыланатын болып табылатын бағалау әдістерінің көмегімен алынған (яғни, мысалы, бағалар) және (iii) бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалар болып табылатын 3-деңгейдегі бағалар (яғни бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген). Қаржы құралдарын әділ құн сатысының санаттары бойынша бөлу үшін басшылық кәсіби пайымдарды пайдаланады. Егер әділ құнды бағалау үшін елеулі түзетулерді талап ететін бақыланатын бастапқы деректер пайдаланылса, бұл бағалау 3-деңгейге жатады. Пайдаланылатын бастапқы деректердің маңыздылығы әділ құнды бағалаудың барлық жиынтығы үшін бағаланады.

(а) Әділ құнды көп мәрте бағалау

Әділ құнды көп мәрте бағалау әрбір есепті кезеңнің соңындағы қаржылық жағдай туралы есепте басқа ҚЕХС талап ететін немесе рұқсат ететін бағаларды білдіреді. Төмендегі кестеде әділ құнды көп мәрте бағалау жататын әділ құнның иерархиясындағы деңгейлер берілген:

(мың қазақстандық теңгемен)	2025 жыл 30 қыркүйек		2024 жыл 31 желтоқсан	
	1-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	2-деңгей
Ақша қаражаты және олардың баламалары				
- ҚР ҰБ ноталары	-	-	-	-
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	66,281	-	78,885
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар				
- Қазақстандық мемлекеттік облигациялар	-	-	-	3,469,695
- «Самұрық-Қазына» ҰОҚ» АҚ облигациялары	-	4,309,965	-	3,955,221
Қаржы мекемелеріндегі қаражат		1,023,500		
- ҚР ЕДБ облигациялары	-		-	633,620
Ақша қаражаты және олардың баламалары				
ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БІРНеше РЕТ БАҒАЛАНАТЫН АКТИВТЕР ЖИЫНТЫҒЫ	-	5,399,746	-	8,137,421

Инвестициялық бағалы қағаздардың әділ құны «Қазақстан қор биржасы» АҚ мөлшерлемелерін пайдалана отырып бағаланды. Ұқсас құралдармен сауда-саттық көлемінің болмашы болуына байланысты көрсетілген инвестициялық бағалы қағаздар 2-деңгейге айқындалған.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 30 қыркүйектегі Қаржылық есептілікке ескертпелер

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

(б) Әділ құн бойынша бағаланбайтын, олар үшін әділ құнды ашу ұсынылатын активтер мен міндеттемелер

(мың қазақстандық теңгемен)	30 қыркүйек 2025 жыл (аудиттелмеген)			
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Баланстық құны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
Ақша қаражаты және олардың баламалары	1,127,606	217,310,636		218,438,242
Қаржы мекемелеріндегі қаражат				
- Қаржы мекемелеріне берілген кредиттер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер	-	171,124,050		242,695,086
- Қаржы мекемелерінің борыштық бағалы қағаздары	-	-	10,654,805	12,604,026
- Банктердегі бастапқы өтеу мерзімі үш айдан асатын салымдар	-	41,795,555		48,644,803
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	100,436	100,436
Клиенттерге несиелер мен аванстар				
- Шағын және орта бизнеске берілген несиелер	-	-	414,806	414,806
Өзге қаржылық активтер				
- Өзге	-	-	20,435,311	20,435,311
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНТЫҒЫ	1,127,606	430,230,241	31,605,358	543,332,710
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қарыз қаражаттары				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	-	56,832,367	130,465,973
- Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	-	-	-	-
- муниципалды органдар	-	-	20,499,386	23,653,491
- «Қазхром» трансұлттық компаниясы»	-	-	241,309	310,539
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	2,707,826	2,707,826
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер				
- муниципалды органдар	-	-	2 070 103	2 070 103
- Банктер	-	-	1,443,997	1,443,997
Болашақ кезеңдердің кірістері және кредитке байланысты міндеттемелер бойынша резерв				
- болашақ кезеңдердің кірістері	-	-	126,886,562	126,886,562
- Қаржылық кепілдік міндеттемелері бойынша резерв	-	-	32,333,432	32,333,432
Өзге қаржылық міндеттемелер				
- Өзге	-	-	2,636,240	2,636,240
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ	-	-	245,651,222	322,508,163

Ақша қаражаты және олардың баламалары. ҚР ҰБ-дағы өтеу мерзімі үш айдан аз ақша қаражаты 1-деңгейге, барлық басқа ақша қаражаты 2-деңгейге айқындалған. Осы қаражаттың әділ құны баланстық құнға тең.

Клиенттерге, қаржы мекемелеріне кредиттер мен аванстар және қарыз қаражаты. Әділ құн сатысының 2-деңгейінде әділ құнды бағалау дисконтталған ақша ағындары моделінің көмегімен орындалды. Белсенді нарықта баға белгіленімі жоқ тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелді және ұқсас өтеу мерзімін болжайтын жаңа құралдар үшін қарыз алу нарығындағы қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдана отырып дисконтталған есептік болашақ ақша ағындары негізінде бағаланды.

21 Әділ құн туралы ақпаратты ашу (жалғасы)

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын инвестициялық бағалы қағаздар. Әділ құнды бағалау Әділ құнның 3 сатысы деңгейінде дисконтталған ақша ағындары моделінің көмегімен орындалды. Белсенді нарықта баға белгіленімі жоқ тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелді және ұқсас өтеу мерзімін болжайтын жаңа құралдар үшін қарыз алу нарығындағы қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелерді қолдана отырып дисконтталған есептік болашақ ақша ағындары негізінде бағаланды.

(мың қазақстандық теңгеммен)	31 желтоқсан 2024 жыл			Баланстық құны
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ				
<i>Ақша қаражаты және олардың баламалары</i>	434,640	124,130,293	-	124,564,933
<i>Қаржы мекемелеріндегі қаражат</i>				
- Қаржы мекемелеріне берілген кредиттер және исламдық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде берілген кредиттер	-	188,477,863	-	274,623,515
- Қаржы мекемелерінің борыштық бағалы қағаздары	-	-	29,290,825	25,479,668
- Банктарда бастапқы өтеу мерзімі үш айдан астам депозиттер	-	47,418,185	-	48,149,983
<i>Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек</i>				
- Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	55,643	55,643
<i>Клиенттерге берілген кредиттер мен аванстар</i>				
- Шағын және орта бизнес кәсіпорындарына берілген кредиттер	-	-	668,723	668,723
<i>Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар</i>	-	-	-	-
<i>Өзге де қаржы активтері</i>				
- Өзгелер	-	-	68,504	68,504
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНТЫҒЫ	434,640	360,026,341	30,083,695	473,610,969
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР				
<i>Қарыз қаражаты</i>				
- «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	-	-	67,559,637	116,226,700
- Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	-	-	438,894	438,894
- Муниципалдық органдар	-	-	27,416,450	28,784,882
- "Қазхром" трансұлттық компаниясы "	-	-	269,354	302,360
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	1,035,039	1,035,039
<i>Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер</i>				
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	62,244	62,244
- Банктар	-	-	10,907,791	10,907,791
<i>Болашақ кезеңдердің кірістері және кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша резерв</i>				
- Болашақ кезеңдердің кірістері	-	-	45,632,481	45,632,481
- Қаржылық көпілдіктер	-	-	24,212,159	24,212,159
<i>Өзге де қаржылық міндеттемелер</i>				
- Өзгелер	-	-	1,029,967	1,029,967
АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША КӨРСЕТІЛЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ			178,564,016	228,632,517

22 Байланысты тараптардың операциялары

Тараптар, егер олар жалпы бақылауда болса немесе олардың біреуінің екіншісін бақылауға мүмкіндігі болса немесе екінші тарап қаржылық және операциялық шешімдер қабылдаған кезде елеулі ықпал етуі мүмкін болса, байланысты болып есептеледі. Барлық байланысты тараптармен өзара қарым-қатынастарды қарау кезінде олардың тек заңдық нысаны ғана емес, осындай өзара қарым-қатынастардың экономикалық мазмұны назарға алынады.

Төменде 2025 жылғы 30 қыркүйектегі байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Ақша қаражаты және олардың баламалары	-	-	7,127,032
Банктердегі қаражат	-	-	12,627,814
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	66,281
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	1,023,500	4,309,965
Пайдаға салынатын салық бойынша ағымдағы міндеттемелерді алдын ала төлеу	-	-	5,465,531
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	2,199,124
Өзге де қаржы активтері	-	-	32,054
Өзге де активтер	-	-	6,063
Қарыз қаражаты	130,465,973	-	23,964,029
(шарттық пайыздық мөлшерлеме)	1,702,537	-	-
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	2,092,571
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	94,774	-
Өзге де қаржылық міндеттемелер	77,050,071	-	1,861,681

Төменде 2025 жылғы 30 қыркүйекте Аяқталған тоғыз айдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кірістер	-	23,500	1,072,754
Пайыздық шығыстар	(6,092,110)	(7,813)	(1,976,244)
Комиссиялық кірістер	-	-	491,479
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды қайта бағалаудан болған шығыстарды шегергендегі кірістер	-	-	(11,256)
Шетел валютасымен операциялар бойынша шығыстарды шегергендегі кірістер/(кірістерді шегергендегі шығыстар)	-	-	206,450
Қаржы құралдарын нарықтық мөлшерлемеден төмен/жоғары мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде туындайтын шығыстарды шегергендегі кірістер/(кірістерді шегергендегі шығыстар):	48,756,740	-	-
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін тануды тоқтатудан түскен таза кірістер	-	-	164,493
Кредиттік портфельдің құнсыздануына арналған резерв	-	-	57,704
Басқа да қаржы активтері мен кредиттік сипаттағы міндеттемелердің құнсыздануына резерв	-	(49,218)	(51,481)
Әкімшілік және басқа операциялық шығыстар	-	(10)	(1)
Пайдаға салынатын салық бойынша шығыстар	-	-	(17,163,058)
Басқа кірістер/шығыстар	-	-	4,115

2025 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде байланысты тараптардан алынған және Қор өтеген қарыз қаражатының жиынтық сомасы төменде берілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыз қаражатының сомасы	78,112,692	-	1,330,750
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	(195,500)	-	(7,973,631)

22 Байланысты тараптармен операциялар (жалғасы)

31 желтоқсан 2024 жылдағы байланысты тараптармен операциялардың сальдосы төмендегідей:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	-	2,583,762	72,484,192
Банктердегі қаражаттар	-	-	10,670,020
Субсидиялау бағдарламалары бойынша дебиторлық берешек	-	-	-
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бааланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	78,885
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бааланатын инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	7,424,916
Амортизацияланған құны бойынша өлшенген инвестициялық борыштық бағалы қағаздар	-	-	-
Ағымдағы табыс салығы бойынша міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеу	-	-	4,591,763
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	4,449,931
Өзге қаржылық активтер	-	-	179
Өзге активтер	-	-	146,896
Қарыз қаражаттары	116,226,770	-	29,087,242
Субсидиялау бағдарламалары бойынша міндеттемелер	-	-	64,999
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	-
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	137,050	-
Өзге міндеттемелер	-	-	202,560

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы байланысты тараптармен операциялардан түскен кірістер мен шығыстар баптары төменде көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Пайыздық кіріс	-	5,221,475	1,175,752
Пайыздық шығыстар	(5,529,886)	(11,976)	(11,963)
Комиссиялық кіріс	-	-	361,488
Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бааланатын бағалы қағаздарды қайта бағалаудан болған шығыстарды/(пайдаларды шегергендегі залалдар) шегерілген кірістер	-	-	1,299
Валюталық операциялардан шығыстарды/(шығыстарды шегерген кірістерді) шегерген кіріс	-	-	173,170
Қаржы құралдарын нарықтық мөлшерлемелерден төмен/жоғары мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде туындайтын шығыстарды/(кірістерді шегергендегі залалдар) шегерілген кіріс:	-	-	(2,823,225)
Амортизацияланған құн бойынша өлшенген қаржылық активтерді тануды тоқтатудан болатын таза шығыстар	-	-	-
Кредит портфелінің құнсыздануына арналған резерв	-	-	23,526
Басқа қаржылық активтер мен кредитке байланысты міндеттемелердің құнсыздануына арналған резерв	-	15,214	1
Әкімшілік және басқа операциялық шығыстар	-	(88,529)	(60,104)
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-	(2,680,135)
Өзге кірістер/шығыстар	-	121	3,527

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
2025 жылғы 30 қыркүйектегі Қаржылық есептілікке ескертпелер

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде байланысты тараптардан алынған және Қор өтеген қарыздардың жиынтық сомасы төменде көрсетілген:

<i>(мың қазақстандық теңгемен)</i>	Жалғыз Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Өзге де байланысты тараптар
Кезең ішінде байланысты тараптардан алынған қарыздар сомасы	-	-	4,390,000
Кезең ішінде Қор өтеген қарыз қаражатының сомасы	(195,500)	-	(3,981,678)

Қамтамасыз етусіз байланысты тараптармен операциялар. Байланысты тараптармен баланстар кредиттік құнсызданған болмайды.

23 Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар

Есеп беру күнінен кейін ешқандай маңызды оқиға болған жоқ.